

MODERN İKTİSAT BİLİMİNİN KURUCULARI

Modern iktisat biliminin önemli kurucularından olan,
JACOB VINER
McGill Üniversitesi, Montreal- Kanada
"Fiyat politikaları piyasa fiyatının belirlenimi,
Maliyet eğrileri ve Arz eğrileri, Gümrük Birliği Yaklaşımı"
gibi çalışmalarıyla iktisat biliminin unutulmazları arasında yer almıştır.

JACOB VINER - 1892/1970

Yaşam Öyküsü: Viner, 3 Mayıs 1892 yılında Montreal, Kanada'da, Rumen göçmeni bir ailede dünyaya gelmiştir. Daha sonradan Amerikan vatandaşı olan Viner, 1919 yılında Fransız olan V. Klein ile evlenmiştir. Arthur ve Ellen adında iki çocuğu olmuştur. Başarılı bir çocuklukla birlikte ekonomi dünyasından birçok ismi etkileyen ve birçok isimden etkilenen Viner, 78 yaşında, 12 Eylül 1970 yılında, Princeton, New Jersey'de vefat etmiştir.

Eğitim-Kariyer: Viner, McGill Üniversitesinden ekonomi bölümünden 1914 yılında mezun olmuştur. Daha sonra, ABD'ye taşınan Viner, 1922 yılında, Harvard Üniversitesinde doktora derecesi almıştır. Daha sonraki yıllarda, 1925 yılında Chicago üniversitesinde iktisat profesörü olan Viner, 1946-1960 yılları arasında Princeton Üniversitesinde öğretim üyeliği görevinde bulunmuş ve buradan emekli olmuştur. 1950-1953 yılları arasında Princeton üniversitesinde editör kurulunda yer almış ve 1959-1961 yılları arasında, üniversite basınının yönetimi kendisine verilmiştir. Emekliliğinden sonra, 1961-1962 yılları arasında Harvard üniversitesinde araştırmacı profesör olarak devam etmiştir. 1928-1946 yılları arasında "Journal of Political Economy'nin" yayın yönetmenliğini yapmıştır. 1936-1942 arasında Maliye Bakanlığı'nda 1943-1952 arasında ABD Gümrük komisyonunda ve Merkez Bankasında danışmanlık görevlerinde bulunmuştur. 1940 yılında Amerikan İktisat Derneği'nin başkanlığı yapmıştır. 1965 yılında, Amerikan Ekonomi Toplumunun seçkin üyesi seçilmiş ve önemli bir ödüle layık görülmüştür.

Hobileri: En büyük hobisinin geniş çapta okuma yapmak olduğunu söylenebilir. Viner, özellikle, uluslararası ekonomi, ekonomi tarihi ve ekonomi teorisi gibi alanlarda araştırma yapmıştır. Ayrıca Viner, Hristiyanlık üzerine araştırma yapmayı kendine hobi edinen bir iktisatçıdır.

İktisat Bilimine Katkıları: Viner, 1921 yılında, yayımladığı, Price Policies: The Determination of market price (fiyat politikaları piyasa fiyatının belirlenimi) adlı makalesinde, piyasa koşullarının Neo-Klasik varsayımlara uygunluğunu sorgulamakta ve tam rekabet koşullarının gerçek dünyada seyrek olarak gerçekleştiği sonucuna varmaktaydı. Burada ilerde önemli bir kavram haline gelecek olan eksik rekabetle ilgili kavramlar ifade edilmiştir. 1931'de yayımladığı "Cost Curves and Supply Curves" (Maliyet eğrileri ve Arz eğrileri), adlı makalesinde, maliyet kuramına ilişkin çözümsel araçları ilk kez ele almasıyla, klasik bir metin durumuna geldi ve mikro iktisat kitaplarında yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Azami kar için gerekli olan marjinal maliyetin marjinal gelire eşit olması koşulu bu makalede formüle edilmektedir. Wong-Viner Teoremi olarak anılan "Zarf Teorisi" de Neo-Klasik maliyet kuramı içinde önemli bir yer tutmaktadır. Viner, uluslar arası ticaretle ilgili çalışmalarında, Ricardo'nun karşılaştırmalı maliyetler kuramının emek değer kuramı temelinden soyutlanarak, gerçek maliyetler üzerine kurulabileceğini göstermeye çalışmıştır. 1950'de ortaya attığı "Gümrük Birliği Yaklaşımı" ile ekonomik bütünleşmeler, iktisat teorisinin ayrı bir dalı haline gelmiştir. Viner, gümrük birliğinin üretim etkilerini incelemiş; "ticaret yaratma" ve "ticaret saptırma" kavramlarını geliştirmiş; gümrük birliklerinin dünya refahı üzerindeki etkilerini bu kavramlar yardımıyla açıklamıştır.